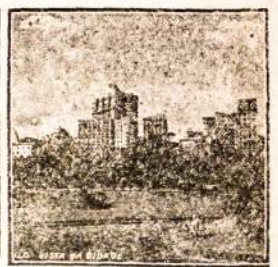

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO
Lietuvių S-gos Brazilijoje Organas. Leidžia Spaudos D-ja „Šviesa“
Prenumeratos kaina: Brazilijoje metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.
Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redaguoja
St. Vancevicius

S-ti METAL.

SÃO PAULO, 1936 m. Sausio - Janeiro mėn. 18 d.

NR. 3 (367)

Susirūpinkime vaikų mokymu.

Šiandien visi stebimės civilizacijos pažanga. Kur seniau dirbo šimtas darbininkų, ten dabar dirba viena mašina, kurią valdo vienas specialistas — mašinistas. Paprasta, juoda darbo jėga šiandien mažai vertinama ir darbininkas, norėdamas geriau verstis, privalo daug mokytis, kad taps specialistu.

Senieji lietuvių emigrantai, kurie važiavo į Šiaurės Ameriką, buvo tai paprasti, bemoksliai, juodadarbiai žmonės. Nors juos ir nemažai kitataučiai išnaudojo, bet jie sugebėjo naujame krašte neblogai įsikurti. Tais laikais juoda darbo jėga buvo visur reikalinga ir vidutiniškai apmokama. Civilizacijai augant ir mašinoms išstumiant juodadarbių darbininką į gatvę, ir lietuvių emigrantams teko taikintis prie gyvenimo ir mokytis specialybę.

Tas pat dabar vyksta ir Brazilijoje, kuri sparčiai žengia prie panašios civilizacijos, kaip ir Šiaurės Amerika. Jau dabar čia juodadarbis darbininkas menkai vertinamas. Geriau uždirba tik specialistai, gerai pasiruošę savo darbui iš to išvada: norint prisitaikyti prie gyvenimo reikalinga ir mums mokytis, žengti drauge su civilizacija. Senesnioji amžiaus žmonės, nepajėdami patys daugiau prasilavinti, privalo susirūpinti bent savo vaikų išmokymu, paruošimu į gyvenimą.

Pirmasis vaikų mokymo ir auklėjimo laikotarpis praeina šeimoje. Čia tėvai privalo iš pat mažens saugoti vaikus nuo blogos įtakos, kurią daro blogi draugai, gatvė, kinas ir kita. Tėvai neprivalo per daug lepinėti vaikus, neprivalo patenkinti jų užgaidoms, bet turi visada juos pratinti prie tvarkingumo, švarumo, mandagumo, teisingumo supratimo, susivaidymo, darbštumo ir kitų dorybių.

Antrasis laikotarpis — pradžios mokykloje. Čia reikia atminti, kad nuo kytojas, tuoj po tėvų, pasidaro vaikui didžiausiu autoritetu. — antruoju tėvu. Kartais mokytojo įtaka būna net didesnė, negu tėvų. Taigi, labai svarbu, kas bus vaikų mokytoju, auklėtoju. Kai koks iš tėvų sako, kad Brazilijoje esą reikalinga leisti vaikus į braziliškas mokyklas. Taip galvoti būtų netikėtu. Reikia žinoti, kad pradžios mokykla duoda pagrindą mūsų tolimesniam gyvenimui. Kokią dvasį įkvėps pradžios mokykla, tokia jos auklėtiniai išsineš į gyvenimą. Prisiminkime, kad kiekvienas tautas turi savo požymius. Pas lietuvius charakteringi požymiai yra jų darbštumas, valia, ištvermė, užsąpyrimas. Šie požymiai, tinkamai auklėjami gali išugdyti stiprų charakterį, nebojant jokių kliūčių. Brazilijų charakteris yra žemiau skirtingas nuo lietuvių. Lietuvių vaikai, patekę į brazilų vaikų tarpą, pamažu asimiliuojasi ir netenka įgimtųjų jiems požymių. Jų asmenybės

žymiai nukentė. Vaikų subrazilijimas tuo pačiu reiškia ir būdo pakitėjimą iš darbštaus, pasiryžusio į lengvą, nerūpestingą. Taigi vaikų charakteriui ugdyti daug geresnė lietuvių mokykla, negu brazilų. Tik lietuvių mokykloje vaikai išsaugoja savo įgimtus charakterio bruožus. Reikia prisiminti, kad lietuvių mokyklose išeinama ta pati programa, kaip ir brazilų mokyklose, ir dar prie to kiek sutrukintais Lietuvos Švietimo Ministerijos nustatytas 4-rių metų pradžios mokyklos kursas. Baigę lietuviškas mokyklas, gauna du diplomus: vienas tinka Brazilijai, kitas Lietuvai. Lietuvių mokyklų išleidžiamuose egzaminuose dalyvavę brazilų inspektoriai rado, kad mūsų mokyklose mokslas net geriau pastatytas, negu pas juos. Ko gi dar mums daugiau reikia. Kai kurie tėvai nusiskundžia, kad vaikams per sunku dvi programas eiti. Į tai tenka atsakyti, kad Lietuvoje vieni mokosi 4—5 val. kasdien, o Brazilijoje tik 2 val. Pasekime mes Lietuvos pavyzdį ir iš pat mažens pratinkime vaikus prie darbo, nes jo dar nemaža reikš padėti, kol mes susidursime svetimame krašte geresnę ateitį.

Apte mokyklos reikšmę lietuvių bei palaikyti čia nerašysiu, apie tai kitą kartą. Noriu tik pabrėžti, kad tėvai yra atsakingi už vaikų ateitį ir turėtų susirūpinti jų auklėjimu namie ir mokyklos parinkimu. Mūsų lietuviškos mokyklos mokslo metus pradeda vasario mėn. 1 dieną tad skubinkitės vaikus į mokyklas pripraityti.

E. Pažera.

Jono Davitėno Siuvyklai SKUBIAI REIKALINGAS

ceras suvėjas ir vienas darbininkas. Sąlygos labai geros. Kreiptis: pas J. Davitėna, Avenida Zelina Nr. 46.

VILLA ZELINA.

TIK «LIETUVY» PASISKELBĖS
TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAU
DA. SKELBIMU KAINOS PRIEINA
MAUSIOS.

Kacalas Manque (Rio de Janeiro)

Smarkūs mūsų tarp italų ir abisiniečių. Nepaprastai draugiški Brazilijos — Urugvajaus santykiai.

Paskutinės žinios praneša, kad tarp italų ir abisiniečių vėl įvyko smarkūs susirėmimai. Yra daug žuvusiųjų ir sužeistųjų iš abiejų pusių. Abisiniečius smarkiai atakuoja italų aviacija. Tačiau abisiniečiams pavyko paimti keleto tankų ir nemažą ginklų bei amunicijos.

Taip pat pranešama, kad italų lėktuvai bombardavo Egipto Raudonojo Kryžiaus ligoninę. Švedijos vyriausybė pasiuntė italų vyriausybei protesto notą dėl švedų Raudonojo Kryžiaus ligoninės bombardavimo.

Visa Brazilijos spauda ir visuomenė su dideliu entuziazmu sutiko Urugvajaus vyriausybės žygį, nutraukiant diplomatinis santykius su Sovietų Rusija. Santykiai tarp Brazilijos ir Urugvajaus nepaprastai draugiški. Abi valstybės bendromis jėgomis nusistačiusios kovoti prieš komunizmą, kuris esąs pražūtingas visuomenei ir valstybei.

Rio de Janeiro ir Montevideo organizuoja prieškomunistinę propozandą. Laikraščiai rašo, kad išardžius komunistinės propozandos centrą Pietų Amerikoje Montevideo, Kominternas perkelės į Meksiką.

Grandiozinis Viešas Vakarass!!!

ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO 25 DIENĄ

LEGA LOMBARDA SALĖJE, LARGO S. PAULO, 18 (netoli nuo Largo da Seta). Bus vaidinama nepaprastai įdomi 3 veiksnių drama

«LIETUVIAI PABUSKITE!»

Pirmą kartą S. Pauly Tamsta pamatysį tokį gražų spektaklį. Nepraileiskite progos! Vėliau šokiai iki 4 val. ryto didžiausioje ir geriausioje S. Paulo šokių salėje. LEGA LOMBARDA salę žino visi lietuviai.

Pradžia 9 val. vak. Nesivėluokite!

Grieš lietuvių džas-bandas.

Pakvietimai gaunami: «Lietuvio» Redakcijoje, visose lietuvių mokyklose ir pas Mokus sportininkus, rua Lithuania, 13.

Vakaro pelnas skiriamas a. a. V. Atkočiūčio raštams išleisti. Tad visi į VAKARĄ!

LIETUVOJE

J. Štarkos diriguojamas. Koncertas buvo baigtas Tautos himnu.

Kaune transliuojamų mūsų liaudies dainų klausėsi ne tik mūsų užjūrio broliai, bet ir visa Amerika, nes jos iš New-Yorko radiofono buvo perduodamos 100 Amerikos radio stočių. Taip pat iš Amerikos pranežama, kad ten mūsų dainų koncertas buvo kuopukliausiai girdimas. Lietuvoje tuo pačiu metu buvo labai gerai dirdėti New-Yorko radiofono diktoriaus pranešimai. Pažymėtina, kad netrukus manoma Cikagoje suruošti mūsų iševijios lietuviškų dainų koncertą senajai tėvynei Lietuvai.

Sensancingos reveliacijos.

Šiomis dienomis Paryžiaus „Editions du Carrefour“ leidykla yra išleidusi knygą „Das Braune Netz“ (Rudasis tinklas). Toj knygoj yra skyrus pavadinimas „Sąrašas 590 nacių propagandistų, agentų ir šnipų užsieniuose“. Mums ta knyga nepaprastai įdomi tuo, kaip pamintame skyruije tarp agentų ir šnipų figuruoja eilė žinomų Klaipėdos vokiečių politikos ir visuomeninės veiklos vadų, kaip G., K., Š., Z. ir kt. Reikia manyti, kad artimiausiu laiku išvardinti šioj knygoj asmenys pasistengs atremti šiuos baises apkalbinimus.

Prancūzai susirūpinę Klaipėda.

Iš gerai informuotų šaltinių patyrėm, kad Paryžiaus politiniai sluoksniai gyvai susidomėjo paskutiniu laiku pasireiškusiu vokiečių politikos aktingumu Klaipėdos krašte. Norėdamas išaiškinti susidariusią padėtį vietoje Paryžius pavedė prancūzų atstovybės Kaune spaudos атаche prof. Šmidteinui nuvykti į Klaipėdą ir surinkti atitinkamą medžiagą. Prof. Šmidtein į Klaipėdą jau išvyko.

Apie ką jie kalba.

Klaipėdos vokiečių politikų frakcija, iš visa ko matyti, yra netekusi lygyvaros. Šiomis dienomis įvykusiam uždarum frakcijos posėdy, kuriame jie

svarstė neumanininkų ir sasininkų bylos klausimą, pasirodo, buvo kalbėta ne amnestijos prašyti o... persvarstyti šią bylą.

Svarbus išaiškinimas.

Vyriausiasis Tribunolas šiomis dienomis svarstė principinį klausimą: ar vokiečių teismai iš Lietuvos piliečių, pirmiau gyvenusių Vokietijoje, gali išieškoti skolas. Vyr. Tribunolas nutarė, kad, nesusitikinamų turidinių konvencijų, vokiečių teismai tokių skolų išieškojimu daryti negali.

Naujas draugijų įstatymas.

Ministerių kabinetas pradėjo svarstyti naują draugijoms ir visuomenės organizacijoms tvarkyti įstatymo projektą.

Lawrencas laukia ordenu.

Patyrėm, kad Trečiasis Reichas rengiasi atsiųgti Londono advokatui Lawrensiui, liūdnei pagarsėjusiam neumanininkų ir sasininkų byloj. Nacionalsocialistai yra numatę apdovanoti Lawrencą nacių ordenu.

Didžiulis grūdų eksportas.

Šiais metais nepaprastai pakilo Lietuvos javų eksportas. Iki š. m. gruodžio 8 d. „Lietūkis“ yra supirkęs ir ūkininkų 1.300.000 centnerių javų už 8.990.000 litų. Iš šio skaičiaus įveiktas pervežtas į užsienį 928.000 centnerių. Pereitais metais per tą patį laikotarpį buvo išvežta tik 251.000 centnerių. Taigi šiuometinis javų eksportas padidėjo beveik 5 kartus.

KIEKVIENO SKAITYTOJO PAREIGA

laiku atnaujinti prenumeratą 1936 metais „Lietuvis“ tikisi, kad ir Tamsta neatsiliksi nuo kitų. Pinigus siųsti įvertintu laišku: (valor declarado) „Lietuvis“ caixa postal 1764, São Paulo.

Prekybos ir pramonės rūmai reorganizuojami.

Savo laiku finansų ministerija buvo susirūpinusi Prekybos ir Pramonės rūmų reorganizavimo klausimu. Pagal išdirbtą projektą rūmai ir atseiti atstovų grupės, kurias jė atstovauja iki šiol ir susidėję iš 36 narių. Dabar kainų tvarkytojas Dr. Jodeika parengė naują projektą. Dr. Juodeika siūlo Prekybos pramonės rūmų bazę žymiai praplėsti. Pagal Dr. Juodeiko projektą Prekybos Rūmai turėtų apimti visą prekybą ir pramonę, ir savo atstovus Prekybos rūmuose turėtų ir žemiausius petentų rūšių prekybininkai ir promoninkai, kurie iki šiol savo atstovų neturėjo. Atstovus rinkyti taip pat visi be išimtinės kooperatyvai. Skirtų narių nenumatoma.

Prie rūmų būtų sudarytas ir amatų skyrius. Iš viso rūmai susidėtų iš 50-60 narių.

Laukiama dalinos amnestijos.

Teisininkų sluoksniuose kalbama, kad 1936 metų vasario mėn. 16 d. nepriklausomybės šventės proga, manoma paskelbti amnestiją kai kuriems kriminaliniams nusikaltimams padarytiems prieš 10 metų ar seniau.

Laikas sudrausti Baldžiaus direktoriją.

Dėl masinio valdininkų atleidimo Klaipėdos krašte, keltamas klausimas, kad statutiniame teismui reikėtų išaiškinti ar teisėtai elgiasi Baldžiaus direktorija atleisdama sąžiningus valdininkus ir jų vietą priimdama atžalį tarnybas atleisusius už priešvalstybinę veiklą ir abiejų kalbų nemokėjimą.

Pan-Europos judėjimo iniciatorių atvyks į Kauną.

Kaune gauta žinia, kad šių metų pradžioje Pabaltės valstybėse taigi ir Lietuvoje apsilankys Pan-Europos idėjos tėvas ir pasaulinės taikos skelbėjas grafas Kudenhove-Kalergi. Galimas daiktas, kad Kaune įvyks jo vieša paskaita.

Kada bus redaktorius baudžiamas už valdininko įeidimą.

Vyriausiasis tribunolas visuotiniame susirinkime išaiškino, kad kai keliama laikraščiu byla už valdininko ir t. p. asmens apšmeižimą spaudoje, tai kaltinamasis — redaktorius ar korespondentas savo rašinio faktų tikrumą gali įrodyti ne tik dokumentais, bet ir liudytojų parodymais.

Sveikino net iš Palestinos.

Dainininkė V. Jonuškaitė-Zaunienė pasirodo turi gerhų net Palestinoje. Jos sukaktuvių dienų gauta sveikinimo telegrama net iš kelių Tel-Avivo žydų neužmirusių žymios Lietuvos menininkės net būdami Azijoje.

Visa Amerika gėrėjosli lietuviškomis dainomis.

Gruodžio mėn. pradžioje valstybės radiofone įvyko liaudies dainų koncertas Amerikai. Pradžioje gražų sveikinimo žodį, apibrėžiantį mūsų liaudies dainų grožį ir kilmę, pasakė švietimo ministeris prof. J. Tonkūnas. Ministeris Amerikos radio klausytojams persatė Amerikos atstovas Lietuvai P. Kuykendall. Tris liaudies dainas solo padainavo valstybės operos solistė V. Jonuškaitė-Zaunienė, o kitas tris dainas padainavo valstybės operos choras,

VI. Burkauskas.

Ten niekas nelaukia.

I.

Apte 16 val. iš kareivinių pasipylė vienmarškinių vyrų klegantį būriai. Tai trečioji kuopa skuba į gimnas tikos pamoka.

— Baik! Vyrai, pas mane linijon — pasigirdo skambus viršlos Daujoto balsas. Klegesys nutilo. Iš išsklidusių vyrų plenta nusitęsė tylio, tvarkingai surikiuotos gretos. Tik balti, iš sniegas, marškiniai, vėjo kedenami, išsipūtė ir iš šalies žiūrėti atrodo, kad visa kuopa tuoj pakils į orą. Viršila iš dešiniojo sparno atsakyė septynis vyrus įrankiams nunešti, o likusius nuvedė į aikštę.

Viršilai berikiuojant kuopą, į aikštę ataeiė sporto įrankius. Vyrai nerimsta. Godžiomis akimis žiūri į „kumelę“, tramplyną, turnyką.

— Būriuose, paeilui skai...liuok! — Pilmas, antras, trečias ir t. t.

Viršila žiūri į savo valdinius. Jau dešimti metai, kai Daujotas tarnauja liktiniu, tačiau tokius saunius jaunus kareivius ne kasmet turėdavo. Šiomet ypatingai puikūs vyrukai į trečią kuopą pateko. — pagalvojo Daujotas. — nė vieno simulantų, išskiriant Samulį. Šitaip pagalvojęs žvilgtelėjo į pirmąjį

būrį. Daujotai lyg nesmažu pasidarė jauną kareivį Samulį simulantų palaukias. Norėjo nors žvilgsniu nevykdyti paguosti. Tačiau Povilo Samuliu rikiuo tė, e nebuvo.

— Grandini Gilliau, kur jaunas kareivis Samulis?

— Aš, tamsta, viršila! — išsitempė skyrininkas. — J. k. Samulis kartu su visais ruošiasi.

Tik spėjo skyrininkas paaiškinti, aikštės tarpvartyje pasirodė aukštasis, išsigans vienmarškis jaunuolis. Kuopa žyposdamasi sužūrė į atskubantį. Retai kada Samulis laiku atsiradavo. Žiūrėk, kuopa išiskačiuoja, belieka tik eretas sudvejinius žygiuoti, iš kur buvęs, šmėkšt Samulis išsenda. Vėl iš naujo skačiuok.

— Tamsta, viršila, jaunas kareivis Samulis, prašau leist stat į rikiuotė! — uždusęs kreipėsi pavėlavėlis.

— Kodėl laiku nestojai? — pyktį lėjo viršila.

— Tamsta, viršila, palaidinė prie kelnių kažin kaip prisisegė, todėl kol nusivilkau... — mikčiodamas mėgino aiškintis.

— Kasdien tau nelaimės. Tai palaidinė prie kelnių, tai kelneis prie palaidinės prisisega. Argi tai pasiteisinimas?

mas?

Samulis spokso. Visiškai nesijaudina. Visaip viršila Daujotas mėgino. Kiek kartų pas save buvo pasikvietęs tėviskai prašė pastaisyti, imti pavyzdį iš savo draugų. Samulis, būdavo, pasižada, apgalvėstauja savo kaltes, maldau jandai sumirkti riebiais antakiais apgruvusiais akis, žiūrėk, po dviejų dienų vėl tas pats. O kiek nemalonumų per jį Daujotas turėjo. Kai tik atvykdavo bataliono ar kuopos vad-s, jis jau ir pasivėlėna, arba kitokia išdaiga iškrečia. Visi stebėjosi. Samulis buvo prastyręs jaunuolis, netgimnaziją lankęs Svarbiausias, anksčiau to-s nebūdavo, skirtas pareigas visada sąžiningai atlik davo. Tik dabar jau trečias mėnuo ožius išdarinėja. Suprantama, viršila Daujotas galėjo griežtomis bausmėmis Samulį „aptaisyti“, tačiau kažin kodėl jis dėsė. Mat, jis buvo iš tų viršainiku, kurie bausmes atideda paskutiniam jau nebeįsivengiamam atvejui. Atsirai, Daujotas buvo nuosirdus, tėviskas, gal truputį ir per nuolaidus žmogus. Net Samulio dragams pasidarydavo skaudu matant, kaip viršila stengiasi jį padaryti žmogumi. Kartą j. k. Rimtautas mėgino sudrausti Samulį, pamokyti, tačiau nieko nepesė. „Savo vaikus galėsi mokyti, kai tokių susilauksi“, — atkirto Povilas ir švilptelėjęs nuėjo. Toks buvo Samulis, tasai riebus, švelniais gyvaplaukiais apaugusio moteriško veido, tarytum aštriu sėdriju praplautomis klastingomis akimis vyras.

— Samuli, — patylėjęs nusprendė viršila, — matau, kad žodžiai negelbsti. Maimsi valandą su šautuvu. Gali stoti.

— Klausau! — sumurmėjo nubaus tasias. Jo primerktos akys sublizgėjo, o stauros lūpos apsilbausė nepasitenkinimu.

* * *

Kuopai grįžus iš aikštės, budėtojas iš štabo parnešė korespondenciją. Laiškų buvo daug. Vsi jauni kareiviai pradžioje mėgsta susirašinėti. Kiek vienas savo išpuždius, patirtus peryvenimus laiškuose išklosto. O išpuždių kariuomenėje netrūksta. Mares laiškų gali prirašyti ir tai visų neįspasakosi. Budėtojas pradėjo atidavinėti laiškus. Gavęs kubiai spruko ir prisiglaudęs kar palangėje akimis rijo primargintus popierėlius. Kiekvienam įdomu sužinoti tie apie namūkius, brolius, seseris, o kai kam ir apie mylimąją.

— Paul Samulati! — neiškinai kirčiuodamas žodžius šūktelėjo budėtojas, rankose laikydamas didelį rusų voką.

Draugai pasizūrėjo į Povilą ir šyptelėję toliau laukė. Samulis kubiai pagriebė duodamą laišką ir žvilgtelėjo vos girdimai sušnibžėjo „Vėl iš Vokijos tijos!“

Po pusvalandžio, visiems bevalant ginklus, pro šalį praėjo Samulis. Buvo tvarkingai apsirėgęs, išsilgyjęs palaidinės raukšlės, nublizgines batus, žodžiu kareivis kaip reikia. Visi nustebė.

(b. d.)

Komunistinis akmuo į vokiečių langą.

Šiomis dienomis, ryšium su atėjančią vokiečių komunistų vado bylos nagrinėjimu Berlyne keli jaunuoliai įmetė pro langą į vokiečių atstovybę Kaune akmenį su prireštu rastieliu: „Paleiskit Telmanai! Saugumo policijos pastankomis išaiškinta, kad tą akmenį įmetė Gudaišis ir Plaksteris, kurie suėmė ir uos patraukti atsakomybėn. Ryšium su šiuo įvykiu užsienių reikalų ministerija pareiškė Vokietijos atstovybei apgailestavimą.

Parama padegėjams ūkininkams.

Kasmet Žemės Ūkio Ministerija išduoda padegėjams ūkininkams miško medžiagą trobesiams atstatyti. Šiais metais yra jau išduota miško medžiagos už 300.000 litų ir aprūpinta ta medžiaga 1.014 ūkininkų. 80 tūkstančių dėl kredito stokos liko neaprupinta.

Ministerių Kabinetas gruodžio 12 d. posėdyje vėl pasyrė 300.000 litų 1936 metams nukentėjusiems nuo gaisro ūkininkams miško medžiagą aprūpinti. Iš to kredito galės būti ptenkinti taip pat ankėčiau minėtu 80 ūkininkų prašymai.

Miško medžiaga išduodama taksois kaina išimokėtinai per 5 metus be nuošimėjų.

Jau ruošiamasi Klaipėdos a vadavimo ir vasario 16 d. minėjimams.

Šaulių būriai ir kitos organizacijos jau pradėjo ruošti Klaipėdos atvedavimo 13 metų sukaktuvių minėjimui. Atitinkami pamėnėjimai įvyks sausio 15 d. arba artimiausiais sekuadieniais. Didelės šėkilmės ruošiamos pačioje Klaipėdoje ir Kaune.

Taip pat organizacijos jau ruošiasi ir nepriklausomybės paskelbimo 18 metų sukaktuvės. Šios sukaktuvės šiemet bus plačiai minėtos ir užsieniuose. Rygą ir Talliną vyks mūsų vyriausybės nariai ir menininkai. Be to, mūsų menininkai koncertuos Paryžiuje, Stockholme, Prahoje, Vienoje ir kituose svarbesniuose Europos centruose, kur

ruošiami platus Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių minėjimai.

Rastas reikišingas istorinis dokumentas.

Gyd. dr. J. Purtokas netoli Varnių esančiame Šarpaicijų kaime šiomis dienomis rado ir vasitybės archeologijos komisijai padovanojo retą ir įdomų istorinį Varnių miesto privilegijų dokumentą. Šis dokumentas yra iš 1635 metų ir pasirašytas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio ir lenkų karaliaus Vladislavo IV.

Mūsų krašte gyvena 10.000 svetimėalių.

Centralinio statistikos biuro žiniomis, šiuo metu Lietuvoje gyvena 10.000 svetimėalių. Pilietybėmis jie taip pat skirstomi: Vokietijos — 2.700, Latvijos — 900, Cekoslovakijos — 200, Š. Amerikos — 200, Anglijos — 100, Estijos — 100, Sovietų Rusijos — 90, Leukijos

— 70, o likusieji yra ir Pietų Amerikos, Italijos, Prancūzijos, Belgijos ir kitų kraštų.

Kauno — Raseinių plento tiesimas suintensyvinamas.

Šiomis dienomis ministerių kabinetas nutarė Kauno — Raseinių plento statybą vykdyti kreditavimo būdu. Šis plentas bus baigtas per 2—3 metus. Plento ir vandens kelių valdyba mano dar šiais metais Kauno — Raseinių plento statybą atiduoti iš varžytinių.

18.000 litų auka ginklų fondul.

Žemės ūkio ministerijos tarnautojų šaulių būrys nutarė ginklų fondul paaukoti už 18.000 litų šautvų. Ši graži ir didelė auka rodo, kad mūsų valdininkai jaučia krašto saugumą ir jį visapil stiprina.

Valstybės dramai 15 metų.

Gruodžio 19 d. suėjo 15 metų, kai

Kaune pradėjo veikti nuolatinis profesionalų teatras — drama. Per tą laiką jau suvaidinta 1399 spektakliai, kurių apie 40% buvo mūsų rašytojų originalių veikalų vaidinimai.

Lietuvoje palaidota 150.000 Napoleono karių.

Šiomis dienomis lietuvių-prancūzų draugija buvo suruošusi prof. Schmitleino paskaitą apie didžiąją Napoleono kariuomenę Lietuvoje. Iš paskaitos paaiškėjo, kad 1812 m. Lietuvoje buvo palaidota 150.000 Prancūzijos karių, kurie Napoleono žygio į Maskvą metu čia žuvo nuo karo, šalčių ir kitokių nelaimių.

Kauniškių aukos Abistinėjai.

Šiomis dienomis 22 Kauno gyventojai suaukojo 100 lt., kuriuos per tarpiną Raudonąją Kryžių pasiūtė į Abistinėjai. Šie pinigai bus įteikti Abistinijos Raudonajam Kryžiui karo metu nukentėjusių gydymui.

Būtinai pasistengy įsigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikiame priemesty.

Pigiausias mėnesinis ratas.

Duodame statybai medžiagą.

Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023.
Raštinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves 114.
(Vietoje: Av. Zelina 33)

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente raštinę.

Jonas Vilkas.

Kaip isikuriau Brazilijoje.

(tęsa)

Po penkių metų sumaniu aplankyti pirmąjį mano šeiminiuką p. Ed. Lieknin. Dabar jo ūkyje vėkas atrodė kitaip. Jau nesimatė to skurdo, kuris buvo prieš 5 metus. Skolos jau buvo likviduotos. Pasivažiavėjimui turi gražią mašiną. Patį Liekninio išvaizda žymiai pagerėjusi. Ženė jau atsilygino su kaupu.

Brazilijoje nereikia prikrauti daržines bei klounus gyvuliams pašaro, nes jie ištuos metus ganosi. Tik ganymas reikia valyti nuo piktžolių, kitaip piktžolės nustelbia edamąją žolę. Vis dėl to gyvulininkystė lengvesnė, negu Lietuvoje.

Nors Brazilijoje šalčių ir nėra, bet drebėti ir dantimis kalenti tenka dažnai. Lietuvoje, pradėjęs drebėti nuo šalčio, imi bėgti kol sušyli ir pasidarai raudonas, lyg došilo žiedas, o čia, geltonojo drugio krečiama, skubini į lovą iš kur atsikeli geltonas, lyg vaškas: drugio bakterijos suėda kraują rau donuosius rutulėlius.

Iš syk toje apylinkėje apsigyvenau patį vienas lietuvis ir jaučiau didelį savųjų ilgesį. Greit čia atsirado ir daugiau lietuvių. Keletas jų gavo pa-

būti ir pas mane iš dalies. Žinoma, pats būdamas naujakuris, negalėjau su daryti gero įspūdžio, nei tinkamai aprūpinti savo dalininkus. Visdelto darčiau kaskart didesnę pažangą. Ne vien tautietis, mastydamas, kad man sekasi, stvėrėsi kauptuko ir šmė kasti milreisus. Dabar jau, apat 8 šeimynų gyvenančių mano nuomojamoj kolonijoj, dar šioje apylinkėje gyvena 10 šeimynų lietuvių. Vieni nuomoja žemę, kiti dirba iš dalies. Kas neįstengia įsigyti savo gyvulius, įrankius, — dirba iš pusės. Turintieji savo gyvulius, įrankius dirba iš trečios ir net ketvirtos dalies. Aš savo pusininkams duodu visa, kas reikalinga prie žemės apdirbimo: gyvulius, įrankius, nuodus ir dar primoku 40 milreisų premijos nuo alktieriaus. Pavieniams duodu pensiją po 60 milreisų į mėn., kas išskaitoma metų gale, nuėmus derlių. Seimynoms duodu kreditą krautuvejė maisto produktams 5—6 mėnesiams. Manau, kad ateityje taip pat įstengsiu duoti viską tomis pat sąlygomis. Tuo tarpu pas mane liuosos žemės nėra, bet plečiant ūkį galima išnuomoti daugiau žemės. Dirbti iš dalies galima surasti neblogomis sąlygomis ir pas vietinius gyventojus. Nuomos kaina vidutiniškai 100 — 150 milr. alktieris. Nuomojant didesniais kiekiais, pigiau. Aš moku

už 100 alk. naudojamos žemės 8.000 milreisų.

Šiais metais vien tik mano nuomojamoj kolonijoj yra pasodinta 50 alk žemės vata. O bendrai šios apylinkės lietuviui turi apsidengti vata virš 100 alktierių. Imant vidutiniškai, alktieris duoda 150 arobų, 100 alk — 15.000 arobų. Tikimasi kaina ne žemesnė 20 milreisų aroba, tad iš viso susidaro suma, siekianti 300.000 milreisų. O kur dar ryžiai, kukuruzai, pupelės ir kita.

Šie skaidinai turėtų, rodos, sudėminti ne vieną lietuvi, bet prisimins, kad dauguma dirba iš pusės ar iš trečios dalies, tad ne visas pelnas jiems nueina. Aš gerai žinau, kad Brazilijoj yra nemaža lietuvių, norinčių tvertis jų prigimto amato — žemės ūkio. bet dauguma sau stato klausima, iš kur ir kaip pradėti. Tiesa, tai svarbus ir sunkus klausimas, bet vistik jis negali pas. Neginėjamas faktas, kad daug rasis lietuvių, kurie turi bankuose pasidėję pinigų ir gauna vos 4—6 metuliu procentus. Tuo tarpu mūsų tautiečiai, naudodamiesi svetimu turtu kapitalu (čia suprantama pusininkai, dalininkai, dirbą žemės ūkyje), turi mokėti svetimiesiems 50% ar net 100%. Tad ar tai ne mūsų pačių kaltė? Ar tai ne apsilėidimas? Ar gi mes negalėtume sudėję šiuos smulkius kapitalus padėti saviesiems? Mes pilnai galėtume pa lengvinti jiems naštą ir didesni nuostintį gauti, negu bauke. Gal kas pasakyti, kad banke pinigams yra daug saugiau. Į tai pasakytiau, kad savo

„banke“ padėjus — įsigijus nuosavybę kur kas saugiau. Nusipirkus žemės ar įsigijus gyvulius, įrankius, jie nepražūs duos nauda, o pinigai gali pražūti, ką parodė Didž. Karo praktika.

Daugelis tautiečių mano, kad neįgalint savo žemės nusipirkti, neralima nė pradėti ūkininkauti. Reikia neužmiršti, kad žemė naudojama Brazilijoj labai greit nusialina, reikalinga mineralinių trąšų. Vienam alktieriui vidutiniškai reikalinga 1/2 tonos. Tona trąšų kaštuoja 400 milreisų. Pasirenkant gi žemę pasilsėjusia, kaip tai, ganymas, ko daugiausiai Brazilijoj sutinkama, galima gauti gerą derlių ir be trąšų. Tuo būdu kita sykį geriau įyra išnuomoti pasilsėjusios žemės, negu turėti savo nualinta žemę. Aišku, turint pakankamai kapitalo, galima nusipirkti didesnę žemės imoną, įsiveisti sodą, įsitaityti patogius trobesius, kas nuomojamos žemėse neįmanoma. Kiekvienas stengiasi pragyventi sukontraktuos metus ir tiek.

Pavyzdį galime imti iš japonų. Jie ne per daug rūpinasi žemės suprikimu, daugiausiai nuomoja Japonų didžiama darbuojasi žemės ūkyje, tik vienas, kitas gyvena miestuose ir užima geresnes vietas. Japonams daug padeda jų valdžija, bet jie patys dar daugiau rūpinasi vienas kitą remti. Susibūrę į krūvą jie daug darbų nuveikia. Mums tai gražus pavyzdys.

Savo šiuo rašiniui aš nemanau ir nenoriu pavilioti visų žmonių iš fabrikų (pabaiga 4 pusl.).

Vietos lietuvių gyvenimas.

LIETUVIS KLERIKAS SANTA CATHARINA ESTADE.

Šiomis dienomis Lietuvos Konsulatas gavo laišką iš Lietuvos kleriko V. Šato, kuris gyvena ir mokosi Santa Catharina est. de. V. Šatas yra gimęs ir augęs Brazilijoje. Savo laiške jis prašo Konsulato atsiųsti lietuvišką knygą ir lietuvių kalbos gramatiką. Esą, jis ir dar keletas čia gimusių ir augusių lietuvių nori mokytis gimtosios kalbos, nes jau prėkai pamirė. V. Šatas, kiek matyti iš laiško, gimtosios kalbos neužmiršo, o tik nori geriau išmokyti ir būti naudingą savo tautiečiams.

KAIP GYVENA LIETUVIAI DARBININKAI KUBATONE.

Pagarsėjusiame Kubatone dabar lietuvių dirba žymiai mažiau, negu prieš 3—4 metus. Ant naujai vedamos geležinkelio linijos Mairynk—Santos darbai beveik visai baigiami. Dabar nemažai lietuvių dirba Lihg and Power kompanijoje, netoli Kubatono stoties. Paprasti darbininkai uždirba nuo 9 iki 12 ir daugiau milreisų į dieną. Darbas sunkokas ir vietomis pavojingas, ypatingai prie tunelių kasimo. Nekurie čia jau dirba ilgą laiką ir turi sustaupę šiek tiek pinigų. Bet nemažai yra ir tokių, kurie visą savo uždarbį prageria ir vėjas praleidžia. Pastarųjų padėtis apvoktina. Jie neturi nei geresnio drabužio, nei reiso kšienėje, nieko. Savo ateitimi nesirūpina. Kol dar turi sveikatos, tai dirba, bet kai jos neteks, ką tada reikės daryti. Vis tik mūsų tautiečiams reikėtų apsigalvoti ir mesti girtoklavius. Jau ir taip gyvename sukiusiu laikais, mažai uždirbame ir jei tą mažą uždarbį vėjais praleisime, tai ko gi susilauksime senatvėje?

Darbininkas.

VIS DAR NESILIAUJA LOŠE „BILIAIS“.

Brazilijoje daug yra azartinių lošimų, bet joks lošimas taip neįsigalėjęs, kaip vadinami „biliais“ („Jogo de bilho“). „Biliais“ lošti ypatingai mėgta ir mūsų lietuviai. Neretas prakaitas ant „bilijų“ paskutinius, sunkiai uždirbtus pinigus, norėdams lengvai būdu praturtėti.

Kad kas nors iš lietuvių būtų iš „bilijų“ tapęs turtingu, dar neteko girdėti, bet kad lietuviai ant jų pralošę daug, daug tūkstančių, tai tikras faktas. Norėdami be darbo praturtėti mūsų tautiečiai vadinamoms „bišernėms“ kasdien sukčia po kelis tūkstančius milreisų.

Žmonės nuolat simanuoja, skundžiasi, kad sunkūs laikai, kad viskas brangu, uždarbis mažas ir t. t. Bet nesigalima metyti pinigų (kurios taip sunku uždirbti) ant visokių „bilijų“ ir kitų azartinių lošimų. Kasdien apie „bišernes“ galima pamatyti daugybę

(Pabaiga iš 3 pusl.)

ky į ranką, bet noriu pasidalinti mintimis su savo tautiečiais apie žėnės ūkį Brazilijoje. Kas turi gerą darbą fabrike, nereikia jo mesti, bet kam sunkiai eina, tas gali grįžti prie savo proteivių darbo — žėnės ūkio. Tik reikia žinoti, kad norint iš tas iš žėnės ūkio turėti, reikia daug vargo, daug kantrybės ir darbo padėti.

Binkio sūnus.

lietuvių moterėlių, kurios „varožinėja“, spėlioja, visokius sąnus aiškina, koks „bišius“ turis šiandien išieiti. Atrodo, kad tos moterėlės jau kitokio darbo sau nesusiranda, kaip tik nuo ryto iki vakaro žiopsoti palei „bišernės“ duris. Reiktų vis tik susiprasti ir nemėtyti paskutinių reišų ant vėjo.

Bišierius.

SANTOS MIESTE SUMAŽEJO LIETUVIU.

Pastaruoju metu Santos mieste lietuvių skaičius žymiai sumažėjo. Nuolat gyvenančių ir dirbančių lietuvių Santos nedaug teiko. Yra keliolika šeimynų ir keletas desėtų pavienių. Santos lietuviai daugiausia dirba prie statybos darbų, uoste ir kitur. Uždarbis čia šiek tiek pasitai e. Taip pat atsirado daugiau naujų darbų.

Pasiturėdčių ir geriau prasigvenusių lietuvių Santos beveik kaip ir nėra. Dauguma jų gyvena vargingai. Vienai skursta dėl svarbių priežasčių, kiti gi dėl savo apsilėidimo, artokilavimo ir nenokėjimo tvarkingai gyventi.

A. M.-is.

FUTBOLAS VILA BELOJE.

Praeitą sekmadienį Vila Beloje įvyko pirmoji Vila Belos «Lithuanijos» futbolo komandos treniruotė. Tą dieną turėjo įvykti pirmosios draugiškos rungtynės, kitą dieną sakant, naujosios komandos pirmoji treniruotė prieš Bom Retiro skyriaus komandą. Lietus ir šlapia aikštė kildė žaidikams išvystyti techniką, bet vis dėlto žaidimas turėjo gana gražių momentų.

PING-PONGAS.

Antradienį sausio 14 dieną Bom Retiro «Lithuanijos» ping-pongo komandos žaidė su brazilų klubu «Centenario» F. C. Išlošė visos trys «Lithuanijos» komandos. I-ji 200 : 199; II-ji 150 : 118 III-ji 100 : 83.

E.

40...

Kaip temperatūra 40 žmogui negera daros.

O, kad dar nors 10 —

kiltų tikras karas, turbūt, dūšia su kėnu savanoriškai skirtys?..

Vaikšioju kaip girtas, žiūriu per langą atdara...

Dūšioj lyg pragaras:

vist organai streikuoją.

Apetitas užsidaro, sustoja,

kreivni stojis koje...

«Mes tavo, girdi, nenešiu,

kaip dūšioj 40...»

Ir žiūri skersom į lovą,

kaip organų eina kovą...

Ir ką bekalbėsi!

Tegu tau įrita

Nors ir bosų vaisto, spirito —

vistiek nepadėsi...

Margumynai.

ABISINIEČIU GINKLAI.

Italai kovodami su abisiniečiais, yra paėmę daug karo grobio, ypač ginklų. Tie ginklai yra įdomūs tuo, kad iš jų galima būtų sudaryti ginklų tobulėjimo muziejų. Abisiniečiai turi moderniškus paskiausios konstrukcijos kulkosvydžius ir priešėktuvines patrankas. Jie dabar turi jau ir tankų ir gerų karo lėktuvų. Tačiau, greta šių naujaujų ginklų, abisiniečiai vartoja ir senesnius ginklus iš pasaulinio karo laiko. Kai kurios jų dalys yra apginkuotos žautilais, kuriais buvo kovojuama prieš 40 metų prie Ados. Pastaitai ir žautilavų, kurie buvo vartuojami Napoleono karų laikais ir užtaisomis iš priešėkto.

Artimoms kovoms abisiniečiai naudoja senais, smarkiais lenktais ir divišimaisiais kardais, o taip pat ir senoviškais didesniais peiliais.

Nežinrnt aiškintuav, kad skydas yra bevertis prieš kokosvydžius, vis dėlto abisiniečiai dar mėgina jais naudotis, puidami italus. Tai yra daroma iš seno papratimo, nors odinis skydas nuo šautuvų kulkų negali apsaugoti.

Toks tad yra margas abisiniečių apsiginklavimas, tuo tarpu kai italai yra apsirūpinę pačiais moderniausiais ginklais. Jėgų santybis nėra abisiniečių naudai.

ORO GANGSTERIAI.

Vienas Londono laikraštis rašo labai įdomių dalykų apie taip vadinamus naujos rūšies oro gangsterius. Įvairiose Europos vietose paskutiniu laiku pa vėgtama lėktuvai. To laikraščio žodžiais, Anglijos kriminalinė policija (skotlandjardas) nustatė, kad egzistuoja slapta organizacija, kuri plačiai prekiauja vogtais lėktuvais. Pirkėjai yra gangsterių bandos.

Neseniai iš Marselio aerodromo (Prancūzijoje) paslaptinai dingo mašina. Panašūs įvykiai buvo ir Budapešte bei Anstardamo aerodromuose. Įvairiose Europos valstybėse rasti įtartini lėktuvai, apie kurių kilinę jų savininkai negalėjo pateikti pakankamų paaiskinimų.

Pavogti lėktuvą, žinoma, nelengvas dalykas. Tačiau kai tik vėjis jau pakilo į viršų, tada jam pavojaus būti sugautam, kur kas sumažėja. Be jokių sunkumų galima praskristi sienas ir nosi eisti kur nors dykumoje. Čia lėktuvus perdažomas ir keičia savo išvaizdą.

Nuskilatėliai jau seniai griebiasi lėktuvų pagėbimo. Jungtinės Valstybės dar draudžiamo įstatymo laikais gangsteriai jau turėjo savas eskadriles. Kontrabanda iš Belgijos ir Prancūzijos jau būk seniai vežiojama lėktuvais. Baltijos jūros butlegeriai, tiekią Skandi navų kraštams alkoholinius gėrimus, naudoja si broniruotais, gerai apginkluotais hidroplanais ir turi nuosavus aerodromus šiaurinės Skandinavijos krašte. Tie aerodromai, nors ir nedideli, bet labai gerai įrengti.

Kovai su oro gangsteriais reikalingas oro policijos įstėgimas. Kai kuriais atvejais viename kitame krašte jau toje srityje šis tas padaryta. Policijos aprūpinimas lėktuvais tampa vienu svarbiausių uždavinių.

JEI MIRTIS NEATEINA, GALI JOS REIKALAUTI.

Anglijoje norima išieisti įstatymą, pagal kurį nepagydomi ligonys, kuriems tenka kęsti dideles kančias, turėtų teisę prašyti, kad juos nužudytų.

Šio įstatymo projektą pa'auko visai eilė įtakingų, žymių žmonių. Jau pa-

ruoštos ir kai kurios šio keisto įstatymo smulkmenos.

Ligonis norėdams pagreitinti mirtį, turi paduoti raštišką prašymą, patvirtintą dviejų liudininkų, kurių vienas turi būti advokatas, dvasiškis arba gydytojas. Be to, turi būti pridėtas liudijimas, kad ligonis serga tikrai nepagydoma liga, nuo kurios tenka la, bei kentėti. Tik gerai reikala ištyrus gydytojai galės vykdyti ligonio pageidaujama mirties sprendimą.

KRIZIO BAROMETRAS.

Tikriausiu krizė barometru yra miesto lombardai. Juo sunkiau yra gyventi, tuo daugiau užstatoma lombardų daiktų. Ypatingai įdomūs daviniai yra patiekti vieno iš Paryžiaus lombardų miesto burmistrui.

Iš to pranešimo matyti, kad vis didesnis prazylių skaičius vis labiau griebiasi „tetos“ patarnavimų. (Taip Paryžiuje vadinamas lombardas).

Būna atsitikimų, kad daikto savininkas moka nuosimėčius net penkiolika istųjų metų ir tik paskai išperka savo daiktą. Daug daiktų, pavyzdžiui, užstatyta tik už... 1 litą.

ŠVEDU KARALIAUS IŠRADIAMAS.

Švedijos karalius Gustavas yra labai didelis radio mėgėjas. Netapi seniai jis pareiškė vieną mintį, kad patogų būtų, esą, jeigu toje vietoje, kur nurodytas bangų ilgis, būtų nuipėstas pasaulio žemėlapis, kuriame būtų nurodytos įvairios pasaulio stoties ir jos išsidėstų atitinkamai vedžiojant rodyklę. Ir kaip tik tą mintį dabar sunudojo viena firma, gaminanti radio aparatus. Pats gi išradimas gavo „karališko“ išradimo vardą.

MISS BULVĖ.

Kokių tik šiais laikais karalienių norenkama. Ir grožio, ir šėmininkavimo ir rūkymo ir daug kitokių. Štai neseniai Ispanijoje, vietoje eilinės gražuolės, buvo premijuota „Namu šėmininkavimo miss“. O Amerika nuėjo dar toliau.

Štai Men valstybėje tik ką pasibaigė didžiulė žėnės ūkio paroda. Programoj buvo numatyta ne tik geriausių žėnės ūkio produktų premijavimas, bet ir buvo numatyta „parodos karalienės“ rinkimas. Tarp daugybės kandidatų parinkimui teko kaip tik tūli Valensijai Uord, kuriai iškilmingai buvo suteiktas „Miss bulvės“ titulas. Laimetojai tarp bulvių kainų buvo įsteigtas sostas, iš kurio aukštumas ji ir pirmė iš komiteto garbės taure. „Miss bulvės“ rinkimai dabar bus vykdomi Men valstybėje kasmet.

KAS SUNKIAU VALDYTI.

Kartą garsus anelų poetas Miltonas (gyvenęs 17-me šimtmety) buvo praklaustas, kodėl kairkuriose valstybėse karalini gal karūnavotis, būdami vos 14 metų amžiaus, o vesti neturi teisės, kol sukanka 18 metų.

— Labai paprastas dalykas, — atsakė Miltonas, — užtat, valdyti kraštą yra lengviau negu moterį.

DIDELI DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KIUR, JEI UŽSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1936 METAMS.

St. Vancevičius.

Tėvyne aplankius.

(tąsa)

Keletą dienų pagyvenęs tėviškėje gerokai pailsėjau ir jausiausi kaip naujai gimęs. Toliau pasistengiau aplankyti artimesnius žimines bei pažįstamus. Visi domėjosi Brazilija, man ei buvo įdomu daugiau sužinoti ir patirti apie Lietuvos gyvenimą.

Teko šen ten pavažinėti, susitikti su pažįstamais, pasikalbėti. Pasirodė kad ir aukštaitių ūkininkai nemažai nusiskundžia. Gyvenimas pasunkėjęs. Visi ir visur nusiskundžia nepaprastai žemės ūkio produktų pigumu, kas labai neigiamai atsiliepia į Lietuvos ūkininkų būklę. Nuvažiavęs pora kartų į Utenos turgų įsitikinau, kad ūkininkai nusiskundži turi racijos. Viskas atpirę keleriopai. Pavyzdžiui: rugių centneris kainuoja 4—5 lt., kviečių centneris 7—8 lt., miežių ir kitų javų kainos keleriopai nukritusios, kaip buvo 1929 m. Už geriausią bulvių centnerį vos moka po 1—1,25 lt. Sviesto kilogramas kainuoja 1,5—2 lt. Neblogą sūrį galima pirkti už 30—50 centų. Nepaprastai kritusios ir gyvulių kainos. Geras arklys, kuris prieš keletą metų kainavo 600—800 litų, dabar galima pirkti už 200—300 litų. Labai kritusios galvijų, kiaulių ir kitų gyvulių kainos.

Grūdų ūkis šiandien Lietuvoje neduoda jokio peino. Šiek tiek daugiau pajamų ūkininkai turi iš bekonų ir pieno. Bet bekonų kainos labai žemos. Už 100 kilogramų bekonų ūkininkas gaus vos apie 50—60 litų. Rudenį ir žiemą dar mažiau. Už pieno literį penkisdešimt vidutiniškai mokama po 8—9 ct. Žodžiu visi žemės ūkio produktai, viskas, ką tik ūkininkas pagamina parduoti, nukrito 3—4 kartus buvusios savo vertės. Pramonės gaminiai — viskas, ką ūkininkas perka, toli gražu, atpigio žymiai mažiau. Dėl to šiandien nors žemės ūkyje visur pastebima didelė pažanga, ūkininkų būklė žymiai pasunkėjusi. Geriau verčiasi tie ūkininkai, kurie gyveno arčiau didesnių miestų ir miestelių. Tiems ūkininkams lengviau yra bilie kas parduoti ir dar keletą litų užsidir-

bti kartais iš šalies. Ypačingai sunki padėtis tų ūkininkų, kurie turi pasidaryti skolų. O tokių vis Lietuvoje yra nemaža, nes dalinant kaimus vienkiemiais, keliant trobėsius, gerinant ūki, perkant žemės ūko mašinas ir kt., nemaža ūkininkų užsitraukė paskolas ir šiandien siaučiant krizei, nepajėgia jų išmokėti.

Gana sunki padėtis yra ir darbininkų, ypačingai dirbančių mažeiniuose miestuose ir miesteliuose. Nors pra gyvenimas labai pius, bet ir uždarb's labai mažas. Nedaug rasis ir darbininkų, kurie turi gerus darbus ir gauna gerą atlyginimą. Man Lietuvoje teko būti tuo laiku, kada visur ėjo varasos darbai — šienapūtė ir t. t. Prieš kelis metus padieniu darbininkui ūkininkas darbinėtu metu mokėdavo liki 5—6 ir daugiau litų į dieną. Dabar gi mokama 1—2 ir retai daugiau, litų.

Lietuvoje litas keleriopai pabrangėjęs ir kaimo jis yra ne dažnas svečias. Žuonės skundžiasi krize ir tikisi su laukti geresnių laikų. Ir iš tikrųjų šiandien Lietuvoje būtų visai kitoks gyvenimas, jei nuplasantinis krizis, jei nebūtų keleriopai kritusios žemės ūkio gaminių kainos, jei darbininkas galėtų uždirbti tiek, kiek uždirbdavo geresniais laikais.

Lietuvoje dabar kiekvienoje vietoje matosi didelė pažanga. Ir mieste ir kaimo visur kitur. Bet nelemtas krizis stengia, žinoma vienus mažiau, kitus daugiau.

LIETUVOS KAIMAS SMARKIAI KUL TŪRĖJA.

Išesni laiką pagyvenus Lietuvos kaimo, matosi, kad kaimas visais atžvilgiais daro pažangą ir smarkiai kultūrėja. Ypačingai ta galima pastebėti jaunimo tarpe. Nežinrnt į tai, kad Lietuvos kaimas pergyvena didoę krizę, tačiau šiandien Lietuvoje nedaug rasime tokių žemių, kur nerastum bent vieno laikraščio. Daug kas ir kaimo lina net po kelis. Beveik kiekvienoje kaimo gryčioje sutiksime ir lietuvišką knygą. Kaimo jaunimas gerokai apšvietęs, prasivilinęs. (b. d.)

Žodis Skaitytojams.

Kokios didelės reikšmės turi šieji vijaį geras laikraštis, kiek daug naudos jis atneša, nerandamo reikalo čia aiškinti. Tai supranta kiekvienai lietuvis, skaitas laikraštį. „Lietuvis“ aštuntus metus pradėjęs eiti, kasmet susilaukia vis naujų skaitytojų būrį. Dauguma skaitytojų taip prie jo priprato, kad jiems „Lietuvis“ pasidarė kaip ir kasdieninė duona, be kurios žmogui veik nekalima apseiti.

Redakcija kasdien gauna daug laišku su sveikinimais ir linkėjimais, kuriuose, mūsų skaitytojai iš įvairių kraštų, reiskia džiaugsmą, kad „Lietuvis“ nuolat tobulėja, gerėja ir auga.

„Lietuvis“ leidžiamas ne kokiems nors asmeniškiesiems, reikalams ne savo „priešu“ šmeižimui, ne siauriems kokios nors partijos ar srovės interesams kaip tai kankirte kiti laikraščiai, bet visais lietuvių kolonijais. „Lietuvis“ buvo, yra ir bus mūsų kolonijos veidrodžiu, kuriame aiškiai ir teisingai atsispindi visas kolonijos kultūros ir visuomeninis gyvenimas, visi mūsų vargai ir džiaugsmai. Redakcija ir leidėjai visada dėjo ir deda daug pastangų, kad „Lietuvis“ augtų, tobulėtų ir taranuų mūsų kolonijos reikalams daug, daug metų. Šiandien „Lietuvis“ pasidarė didžiausiu, rimiausiu ir pigiausiu laikraščiu ne tik Brazilijoje, bet ir visoje Pietų Amerikoje. „Lietuvis“ šiandien plačiai skaitomas ir mėgiamas ne tik Brazilijoje, bet ir Lietuvoje. Šiaurės Amerikoje, Argentinoje, Urugvajuje, Kanadoje ir kitose šalyse.

Tačiau visiems aišku, kad laikraščio leidimas, ypačingai mūsų išelių sąlygoje, reikalauja daug išlaidų ir darbo. Todėl laikraščio tobulėjimas, ankimas ir stiprumas priklauso ne tik nuo Redakcijos ir leidėjo, bet ir nuo daugelio šimtų ir tūkstančių skaitytojų. Kiekvienas skaitytojas nori, kad jo laikraštis būtų įdomus, didelis, iliustruotas, gražus ir t. t. Bet kiekvienas skaitytojas privalo neužmiršti ir savo pareigos. Kiekvienas skaitytojas privalo pasistenkti visada laikui apmokėti savo prenumeratą ir pasirūpinti, kad ir jo draugas, kaimynas bei pažįstamas

laikraštį užsisakytų. Kuo laikraštis turės daugiau prenumeratorių, tuo geriau jis augs ir tobulės.

Nei vienas lietuvių laikraštis iševilvoj neduoda peino. Laikraščių leidėjai dažniausiai turi tik nuostolių, todėl čia yra labai svarbu, kad skaitytojai visada laiku apsimokėtų prenumeratą, kad stengtųsi kuo daugiau surasti naujų prenumeratorių.

Šia proga mes dar kartą raginame ir prašome gerb. „Lietuvio“ skaitytojų laiku atnaujinti prenumeratą. Ypačingai mes prašome tuos, kurie yra atsilikę, kad pasiskubintų atsilyginti. Dėl didelių išlaidų, kurių reikalauja mūsų laikraščio išleidimas, mes nei kreditan, nei veltui laikraščio stuntinėtį negalime, išskyrus retus atsitikimus.

„Lietuvis“ leidžiamas ne kokio nors biznio reikalams, todėl kiekvienas iš kur nors gautas tuireisais eina laikraščio tobulinimui ir gerinimui. Kas ilgai vilkina su prenumerata, nestengia atsilyginti laiku, trukdo normalų laikraščio darbą. Mes tikimes, kad gerb. „Lietuvio“ skaitytojai, kurie dar nesuskubo prenumeratos atnaujinti ar yra atsilikę, pasistengs kaip galima greičiau atsilyginti. Taip pat tikėmės, kad gerb. skaitytojai, norėdami, savo laikraščiu padėti, pasistengs surasti dar daugiau naujų skaitytojų.

Prie progos dar pažymime, kad su praėjusių šiuo numeriu visiems užsimokėjusiems skaitytojams išsiunčiame dovaną — gražų lietuviškų žurnalių ir knygelių. Taip pat nuosirdžiai dėkojame visiems gerb. skaitytojams už pareiktus likėjimus sveikinimus ir už prištutus pinigų už prenumeratą.

„LIETUVIO“ REDAKCIJA IR LEIDĖJAI

TIK „LIETUVI“ SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

ABISINIJĄ.

(Specialiai „Lietuviui“).

(Tąsa)

Geografinės žinios.

Kadangi Abisinijos sienos yra sunku nurodyti, tai geriausia mėginisui tai daryti pasirenkamus sutartinai, kurias Abisinija sienų reikalauja turi sudarinti su savo kaimynais: Italija, Prancūzija ir Anglija.

Abisinijos siena su Italijos Eritreja eina nuo Ombregos prie Setito iki Dad lo Dankalė, 60 kilometrų nuo Randonosios Jūros ligi susiduria su prancūzių Somalijos siena.

Siena su prancūzių Somalija buvo nustatyta 1897 m. kovo mėn. 20 d. linija apžėnčiančia 100 kilometrų atstumu nuo Tanziuros latakų. Sieną su Anglijos Somalija nustatyta 1897 m. gegužės mėn. 14 d. sutartim, pasirašytoj Adis Abeba mieste. Sieną su Italijos Somalija fiksuota 1908 m. gegužės mėn. 16 d. sutartim ir eina linija nuo Dolo iki santakos Danso su Gana'ne ir pasiekia Uebi Scebeji tarso punkte, kur eina siena su Baddi Addi gimine, kuri priklauso Italijos, kai tuo tarpu giminės teritoja ir žemumys priklauso Abisinijai. Paskiaua siena eina į žiemų rytus ligi susidūrimo su anglių Somalijos

siena. Ši siena gana netobulai nustatyta ir remiamasi atsitiktomis ribomis turi daug netikslumų.

Kai del anelų — abisinų sienos, kuri eina nuo Ombregos prie Setito ligi Rodolpho ežero, skiriančio Anglijos — Egipto Sudaną nuo Abisinijos, ir nuo Rodolpho ežero iki santako Danos su Ganale, skiriančios Kenijos kolonija, tai reikia pasakyti, kad ji buvo nustatyta 1902 ir 1907 m. sutartimis, o siena nuo Kenijos kolonijos nors ir buvo pradėta nustatinėti Gwynno misijos, tačiau lišioli neturime jokių oficialių tuo darbo dokumentų.

Tarpe šių sienų Abisinijos paviršius apytikriai siekia 1.100.000 ketvirtainių kilometrų. Gyventojų skaičius tikrai nežinomas, apytikriais duomenimis siekia 8 — 12 milijonų.

Bendrai imant, Abisinija yra aukštama kurioje yra daugybė kalnyčių, siekiančių ligi 4.260 metrų aukščio. Vidutiniškai aukštumos pakilimas nuo jūrų paviršiaus siekia 2.500 — 3.000 metrų. Savo formos, klimato, gamtos turty ir gyventojų atžvilgiu Abisinija sudaro Afrikos gana skirtingą pasauli. Šios aukštumos vidury gana didelis šiluminis. Aplamai imant paviršius yra gana nelygus, pilna slinkiu ir daugybė

daubų, kurios vasarą esti sausos, o žiema pilnos vandens. Lietaus laiku gana pavojinga būti slaituose ir daubų atkranose. Liūty yra gana dažnas kritėjimas, o tada mažas upokšlis virsta baisiausia ir visą griauančia kriokliu.

Abisinijos aukštumoj labai dažnai pasitaiko, vadinama „amba“. Tai milžiniški bazaltinės padėrnės blokal, o kartais bazaltinės kolonos, iškylančios lic keleto šimtų metrų nuo vidutininko žemės paviršiaus. Ant tos „ambos“ viršaus, dažnai gana didoko poto, paprastai esti kultūrai tinkama žemė ir ten buriasi miesteliai, panašūs į tikras tvirtoves, kuriose radsavo sau priegabį ir patogias gyvenimosi pozicijas kuriai per Abisinijos nepriklausomybės karus, tiek per „Galų“ įsiveržimus, o taip pat jose slapstosi sukilėliai, banditai. Neretai „amba“ viršuje esti vienolynai įsikūrę.

Kad Abisinijos aukštumos paviršius yra susidaręs iš vulkaninės padermės klotų, tai liūdią daugybė nors ir užgesusių ugniakalnių (vulkanų) yra ir dabar beveikiančių ugniakalnių, kaip antai Sciojos ir Adeno įlankos apylinkėse. Labai dažnas reiškinys yra terminės (šiltos) versnės (šaltiniai).

Abisinijoj gana ryškiai išsiskiria trys natūrališkos zonos su gana skirtingu klimatu, gyvuliais ir augmeniais. Šios zonos susidariusios dėl paviršiaus skirtingumo, yra pačių abisinų skiriamos. Tai bus: „Kolla“, t. y. žemės plo

tači žemiau kaip 1.200, 1.400 ir 1.500 metrų nuo jūrų paviršiaus; „Uvina“ — „Degā“ arba vidutiniško paviršiaus aukščio, siekiančio 2.400, 2.500, 2.800 ir 3.000 metrų nuo jūrų paviršiaus plotai ir „Degā“ arba aukštos vietos, siekiančios ligi 4.000 metrų nuo jūrų paviršiaus.

„Kolla“ zona yra plačiausia ir žinoma, silčiausia Abisinijos dalis. Vasaros laiku čia temperatūra siekia 40 laipsnių, o žiema apytikriai laikosi 3 laipsnių. Čia dirva yra visų derlinčių, nes apseulama arba apneama trąšomis nuo aukštesnių vietų. Čia auga ir visi didieji tropikų augalai. Be kita ko, čia auga kava, cukrinės leandros, figos, bananai ir daugybės rūšių Augalijos gausumą nstatinka gyventojų tankumas. Gyvuliai yra gana įvairi ir gausi.

„Uoina“ — „Degā“ zona taip pat labai plati. Tai derlinčiausia ir sveikliausia Abisinijos dalis. Klimatas su temperatūra svyruojančia tarp 20 laipsnių šilumos. Ši dalis Abisinijos klimato atžvilgiu gali būti palyginta Pietinei Europai.

Šioje zonoje trissy per metus renkamas derlius ir gaunami visi žemės ūkio produktai, kaip pietinėj ir vidurinėj Europoj.

„Degā“ zoną sudaro patios aukščiausios vietos, dažniausia natūrališkos ganyklos. Čia klimatas labai sausas, sveikas. (b. d.)

Vokietijos visuomenė ir toliau tebekiršinama prieš Lietuvą ir lietuvius.

Vokietijos propaganda prieš Lietuvą tebevedama visomis priemonėmis. Vokietijos spauda ir radio nesiliauja skleidusios kiršinančių ir pramanų žinių prieš Lietuvą. Be to, tuo pačiu tikslu organizuojami tam tikri susirinkimai. Neseniai minėjome apie savo akplėšišku atvirai besigirčiančio ir apgaulingu būdu patekusio į Lietuvą neva sporto mokytojo Schumacherio po visą Vokietiją laikomas paskaitas. Bet štai vėl šių metų lapkričio 23 d. naujas kiršinimo susirinkimas Potsdame. Susirinkimas pavalintas Klaipėdos vakaru, kuriame kiršiančių ir pliaų neapkyntos prieš Lietuvą kalbų pasakė neva buvusį klaipėdiečio, Elisabeth Broner. Pasirinkusi sau temą „Kas dedasi Klaipėdos krašte“, praleidė pareiškę, kad ankstyvesnės jos panašios kalbos buvusios Vokietijoje tiktai „balsas tyruose šaukiančio“, tuo tarpu kai šiandien Klaipėdos reikalai esą virtę vokiečių tautos reikalais. Klaipėdiečiai nesą jokie užsienio vokiečiai, ir Verselio taikos sutartis nieko galutinio nepastebėjusi dėl jų vokiškumo likimo. Inkorporavusi tuo būdu klaipėdiečius ir jų reikalus į Vokietijos reikalus, Broner užspūso Neumanno ir Sasso bylos sprendimą ir skirtą nuostolius baudinę išvadinta nežmoniška ir barbariška. Nuteistieji, esą virtę baidoniis aukomis ir kankiniais, nors iš tikrųjų neseniai vienas minėtas kalbintis lankę anglis viešai pareiškė, kad jų kalbinio sąlygos yra visiškai normalios ir net geros. Bet ponai Bronner reikia sukirsinti savo klausytojus prieš Lietuvą ir jos vyriausybę. Ji ją išvadina išlavikais, siekiančią panaikinti Klaipėdos autonomiją ir išrauti vokiečių kultūros šaknis Klaipėdos krašte. Bet klaipėdiečiai, esą, tam nepasiduosi, kol Lietuvos valdžia iš Klaipėdos nebus pašalinta. Jie, Vokietijos padėdami, varą už tai aršią kovą ir, trečiojo reicho tautečių padedami, gali tikėtis ją laimėti.

V. Januškaitės-Zaunienės 10 metų scenos darbo.

Gruodžio 9 dieną mūsų visuomenė žinoja ir mėčiama dainininkė V. Januškaitė-Zaunienė savo scenos darbo 10 metų sukaktuves. Tą vakarą valstybės teatre ji su didžiausiu pasiekimu dainavo „Karmen“ operoje, dainavo nuolat lydimą gausių publikos ovacijų. Po spektaklio ji gavo krūvas gražiausių sveikinimų, o scena buvo perpildyta jubilijatei skirtomis gėlemis. Dešimtmečio proga, Valstybės Prezidentas V. Januškaitė-Zaunienę apdovanojo Gedimino ordenu III laipsniu, o Šaulių sąjungos vadas Jubilijatei įteikė Didžiojo Vilniaus seimo medaile.

Vincė Januškaitė gimė ir pirmąsias jaunystės dienas praleido Subačiaus miestelyje. Ten išėjo ir slapta lietuviška mokykla. Ankstesniojo mokslo mokytojas Panevėžyje, Voroneže. Po Didžiojo karo grįžusi į gimtąjį kraštą, buvo mokytoja Surdegių kaime. Tačiau dūnos meno galia ėjo savo keliu. Dar Voroneže ji dainuodavo, vaidindavo ir režisuodavo lietuvių vakaruose, ten ji mokėsi ir konservatorijoje, 1922 metais ją gabumai nuvedė į Berlyną ir į Italiją, kur baigė aukštuosius dainavimo ir vaidybos mokslus. Italijoje, net garbiausiose teatruose, ji dainuodavo su didžiausiu pasiekimu. Buvo kviečiama ten visam laikui pasilikti, tačiau lietuviškas menas ją atvedė į Kauną. Ir štai jau 10 metų jos sukako. Tačiau iš V. Januškaitės-Zaunienės kūrinis plankiančia lietuviška daina gėrisi ir didieji pasaulio meno centrai: Roma, Paryžius, Berlynas, Stokholmas, Leningradas, Maskva ir visa eilė kitų, į kuriuos Jubilijatei vyksta koncertams ir gastrolemas.

Mokslininkas ar šarlatanai?

Pastaruoju laiku Paryžiuje prof. Aris su savo mediumu (vienu mergina) daro gana įdomius hipnozo bandymus, dėl kurių mokslas tuo tarpu dar nieko nesako. Prof. Aris pastato savo mediumą salėje kur pakilęs vietoj ir kviečia bet ką iš publikos sekti mediumą tarnaujančios merginos pulsą. Iš

syk pulsas pasirodo su 60 per minutę, toliau dažnėja iki 180 per minutę ir dar dažnėjimas kyla, kol paprastu būdu negalima suskaičiuoti.

Toliau prof. Aris hipnozo keliu naveda savo mediumą tokį katalopsišką sustingimą, kuriame mediumas ne tik laikosi ant dviejų kedžių, pakliū po galvos ir kojų galų, bet dar išlaiko vidutiniško svorio žmogaus suolius.

Bet visų įdomiausias yra šitoks eksperimentas. Mergina mediumas katalopsijos stovy įdedama karstan, apiplinama smėliu ir karstas gana sėdariai uždaromas. Be to, prie karstė esamos merginos burnos pritaisomas mikrofonas sujungtas su garšakalbiu salej.

Dabar kviečiama iš publikos žmonių, kurie turi karstė viršuje parodyti įvairius daiktus, kurių pavadinimai be jokios klaidos pasakomi garšakalbiu, t. y. mediumo atspėjami.

Kadangi dauguma faktiškųjų triukų yra mokslo išsifiruoti, kaip šarlatanizmas, tai ir dėl prof. Aris eksperimentų reikia tuo tarpu laikytis rezervuotai. Reikia tikėti, kad greitai laiku dėl to mokslas pasakys savo žodį. O gal, ir nauja žvaigždė teka mokslo, horizonte!

Ger.

Pranešimai

Į Konsulatą dažnai ateina piliečiai, ypač atvykę iš interjero, skūstis, kad ta ar kita agencija prižadėjusi išgauti chamadą ir atvežti iš Lietuvos nepilnametę dukterį, seserį ar šiaip giminių ir apgavusi, — nei krikščinas asmuo gali atvykti, nei agencija pinigų gražina. Taip pat, dažnai nusiskundžiama nesąžiningu kaikiurių São Paulo advokatų parnavimu.

Atvykę su skundais, piliečiai prašo Konsulatą pagelbėti išgauti pinigų, kas nevisados tepavyksta. Atsižvelgiant į tai, Konsulatas pataria piliečiams prieš kreipiantis į agencijas giminių iš Lietuvos atsikvietimo reikalui ar pas advokatus bet kokių dokumentų sudarymo ir šiaip įvairiais kitokiais reikalais, — pirma atėti pasitarti į Konsulatą. Tuo būdu piliečiai išvengs galimų nuostolių ir kitokių nesmagumų. Gyveną interiore gali prašyti Konsulatą patarimų laisvais.

Liet. Konsulatas S. Paulo.

UZRAŠYNĖKIT VAIKUČIUS Į LIETUVIŲ MOKYKLAS.

Šiuo pranešama Vila Anastacio ir apylinkės tėvams lietuviams, kad į Dr. Jono Basanavičiaus vardu lietuvių pradžios mokyklą užrašyti vaikučius galima nuo 15 dienos sausio mėn. visomis dienomis. Mokslas šioje mokykloje prasideda nuo 1 d. vasario mėnesio. iki to laiko tik ir bus priimami mokiniai.

Prašoma Gerb. Tėvelius nesiveluoti, nes šioje, vieno komplekto mokykloje vietų skaičius labai apribotas.

Mokyklos Vedėjas.

LIETUVOS KONSULATAS S. PAULO

paleiško Anną Kudrišovą (Oną Kudrešo vaite).

Oną Vaitkevičienę — Valasevičienę, palikimo reikalu.
Bronių Baltramavičių.

Šiuo pranešama, visiems asmenims, kurie naudoję Dr. J. Basanavičiaus vardu lietuvių pradžios mokyklos pašto dežute Nr. 2157, kad mokiinių tėvų visuotinio susirinkimo nutarimu iš 1935 m. lapkričio mėn. 23 d. mokykla daugiau pašto dežute nesinaudos. Todėl prašoma visus abonentus savo korespondenciją perrašyti kitu adresu.

Mokyklos vedėjas.

PRAŠOME GRAŽINTI KNYGAS.

Prašome gerb. skaitytojus, kaip suaugusius taip ir vaikučius, paėmusius iš Dr. Jono Basanavičiaus lietuvių mokyklos knygyno skaityti neįrištas į kietus aparatus knygas bei žurnalus, iki 15 d. sausio mėn. gražinti, nes norima atostogų metu jas įrišti.

Įrištošios knygos duodamos visiemis skaityti sena tvarka ir keičiamos visomis dienomis.

Ta pat proga, prašome Joną Zazirską iš Močcos, Jonną Melenienį iš V. Leopoldinos ir Adomą Kietį paėmusius jau labai senai skaityti knygas ir negražinusius, pastarasias gražinti arba už jas atsilyginti pinigais bei kitomis knygomis.

Mokytojas.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno lietuviuo — išivio pareiga skaityti didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savaitraštį «LIETUVIS».

PARDUODAMAS

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Geroj vietoj, Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo. Didelė lietuvių klientūra. Kreiptis pas

POVILĄ RAMANAUSKĄ

Jaunime, Naujiena!

Sporto S-gos «Lithuania» Bom Retiro skyrius rengia linksmus Š O K I U

VAKARUS

Lietuvių Namų salėje, rua Bandeirantes, 92 š. m. sausio 5, 12, 19, 26 d. (sekmadieniais) nuo 7 iki 12 val. nakt. Jaunimui proga gražiai praleisti laiką ir pasilinksinti!

GRIEŽIA «LITHUANIJOS» DŽAZ — BANDAS.

BAR--

RUSSO

RUA VICTORIA, 578

Vienintelis Rusu Baras S. Paulo mieste

Visomis dienomis, dalyvaujant geriausioms rusų kolonijos meno pajėgoms, dainos, baletas, balalaikų orkestras ir kt. Kiekvieną vakarą nuo 8 val. iki 1 val. nakties.

Pasilinksminimo vieta lietuvių ir rusų kolonijai.

Brangus skaitytojai.

Per ištisus metus «LIETUVIS» lankė tamtos namus, kas savaitę teikdams daugybę žinių iš Tėvynės — Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdavai daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, eilėraščių.

«LIETUVIS» buvo tamtos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti «LIETUVIS» neapvilis tamtos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, jo neapvilsi! Taigi, nieko nelaukdamas siųsk «Lietuvio» prenumeratą 1936 metams.

Atėinančiais metais «Lietuvio» bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. «Lietuvio» skaitys visi!

„Lietuvio“ prenumera ta papiginta!

1936 metams „Lietuvio“ į Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 milreisių (6 litai), pusmečiui 85000 (3 litai). Į Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 125000, pusmečiui 65000. Pasiskubinkit užsą yti „Lietuvio“ savo giminiams bei draugams į Lietuvą, Argentiją, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

įstaiga 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n. 103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo

Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 105000 su parcelena, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 55000. Atidaryta dieną ir nakti. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaisinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoje,
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli noje,
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioje, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoje visomis dienomis.

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A

(prie Sorocabano stoties)

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

VILLA ZELINA.

ŽEMĖS SKLYPAI BE NUOŠIMČIU Į LGAM IŠSIMOKĖJIMUI po 305000 milr. mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreiptis visomis dienomis vietoj — Kontoroj Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekundieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

Gydytojas Dr. F. Romeiro

RUA LIBERÓ BADARÓ Nr. 41, 2 andar.

Įukstų, vidurių, veneros ir moterų ligų specialistas su ilgamete praktika Brazilijoje ir užsieniuose. Gerai įrengtas kabinetas. Dr. F. Romeiro pasiūlė pasistarnauti Brazilijos lietuvių kolonijai. Lietuviams daro nepaprastai didelę nuolaidą už apžiūrėjimą ir gydymą. Neturtingiems lietuviams veltui. Norint pasinaudoti apžiūrėjimu ir gydymu veltui, reikalinga gauti raštelis pas Liet. S-gos Brazilijoje reikalų vedėją, rua Bandeirantes, 92.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Jos. Charlotė 11. 2. 36.
Pionier 25. 2. 36.
Astrida 13. 2. 36.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai [įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

Jūrų nusiginklavimo konferencija nepasisekė.

Iš Londono pranešama, kad Jūrų nusiginklavimo konferencija, kurioje dalyvavo didžiosios pasaulio valstybės, turinčios didelius ir galingus laivynus, visiškai nepasisekė. Svarbiausiais klausimais susitariti nepavykė Japonija iš konferencijos visai pasitraukė. Laukiama konferencijos išsiskirstant be žymesnių rezultatų.

Kampanija prieš žydus Lenkijoje.

Lenkijoje varoma smarki propaganda prieš žydus. Įvairiose Lenkijos vietose įvyko keletas smarkesnių žydų pogromų. Žydus pradeda smarkiai persekioti ir neapkęsti. Paaukštinti laiku atitsemėtinis judėjimas Lenkijoje dar padidėjo.

Reiškia, žydams riestai ne vien Vokietijoje.

Bekas nesąmoningai puola Lietuvą

Lenkijos užsienio reikalų ministris Bekas Seime pasakė ilgą kalbą apie Lenkijos užsienio politiką. Savo kalboje Bekas pažymėjo, kad su Lietuva santykiai esą nenormalūs ir kad Lietuva esanti pavojinga taikai. Bekas neužmiršo nesąmoningai pulti Lietuvą, būk ji remusi ukrainiečių teroristus, nužudius ministrį Pierackį. Tai grynas lenkų prasimanymas ir ne pamatuotas Lietuvos apkaltinimas.

Užmuštas Rumunijos žydų vadas.

Šiomis dienomis Bucareste revoliucijos būvis užmuštas vyriausiasis žydų rabinas Niemirower. Rabiną nušovė kažkoks beprotis Jonesko, kurį policija tuojau suėmė. Suimtas pareiškė, kad rabiną užmušęs dėl to, kad gavę įkvėpimą iš dangaus.

Lenkų emigracija į Pietų Ameriką.

Žymiai pasunkėjęs Lenkijos ekonominis būklė, daug lenkų emigruoja į svetimas šalis. Per 1935 m. vien į Pietų Ameriką emigravo apie šimtis tūkstančių lenkų. Iš Vuršuvos pranešama, kad šimtą rusiųjų vykti į Pietų Ameriką labai daug lenkų emigrantų.

nešama, kad šimtą rusiųjų vykti į Pietų Ameriką labai daug lenkų emigrantų.

Kubos prezidentu išrinktas Miguel Gomes.

Kuboje įvyko Respublikos prezidento rinkimai. Daugiausia balsų gavo Miguel Gomes. Per rinkimus įvyko keletas smarkių incidentų. Laikraščiai pažymi, kad Kubos politika nebus pakeista.

Austrijoje sugriuvo kareivinės.

Iš Vienos pranešama, kad Graz mieste sugriuvo 3 aukštų namas, kuriame buvo artillerijos kareivinės. Per įvykį sužeidė žmonių keletas kareivių ir keliolika sužeista.

Kinų — Japonų santykiai gerėja.

Paskutiniu laiku dėl Kinijos ir Japonijos kviirėjų buvo laukiama rimtesnio konfliktų, tačiau naujusios žinios praneša, kad santykiai tarp šių susikivirčiusių valstybių vėl pradėjo gerėti. Japonija vis tik dar nesiliauja kištis į Kinijos vidaus reikalus.

Vokietija norinti taikos.

Vokietijos diktatorius Hitleris pasakė reikšmingą kalbą, kurioje pažymėjo, kad Vokietiją visą laiką norimi taikos ir ji nemananti pulti nei vieno savo kaimyno. Tačiau ar užrašė Hitlerio žodžiai neatatinka nacių veiksmams, kurie visą laiką varto propagandą prieš Lietuvą ir kitas šalis.

— Anglijoje staute baltos audros ir vieliuli. Padaryta labai daug materialų nuostolių. Yra gana daug užuostų ir sužeistų.

— Amerikoje nukrito didžiulis lėktuvas ir sudužo į šipulius. Per katastrofą žuvo 17 žmonių.

— Prie Tautų Sąjungos Tarybos yra sudaryta komisija, kuriai pavesta paruošti projektą tarptautinei kovai su terorizmu. Dabar komisija savo darbus užbaigė ir padarys pranešimą plenimo posėdyje.

Dovanojo dideli sklypą Lietuviu mokyklai.

Parque das Nações žemių savininkas p. Dr. F. de Peruche padovanojo 900 kvadratinį metrų žemės sklypą penktajai lietuvių pradžios mokyklai. Sklypas dovanotas Lietuvii Sąjungai Brazilijoje, kurios vardu veikia visos mokyklos. Dovanotas sklypas randasi labai gražioje vietoje.

Sausio 16 d. jau padarytas dovanojimo akts. Manoma greitai laiku pradėti naujosios mokyklos rūmų statybą. Pradžioje bus įrengtas vienas kompleksas. Vėliau namotona mokyklą pildinti, nes Parque das Nações

jau daug lietuvių šeimynų gyvena, o dar daugiau turi ten pirktų sklypus ir greitai laiku persikels gyventi.

Penktajai lietuvių mokyklai pažadėjo nupirkti suolis Baltijos valstybių draugų sąjunga, kurios pirmininku yra didelis lietuvių kojonis draugas Dr. S. Rangel Pestana. Suomijos konsulas p. Lyder Sagen pažadėjo velti parūpinti naujos mokyklos planą ir duoti statybai plytų. Tokiu būdu greitai laiku turėsime Brazilijoje dar vieną lietuvių mokyklą nuosavoj patalpoje.

Pigūs ir geri pietūs bei vakarienė

tik Lietuvių Namų valgykloje RUA BANDEIRANTES, 92. Pietūs ir vakarienė tik po 1\$700. Priimami ir mėnesiniai pensijonistai (be buto). Pietūs ir vakarienę norintieji gali užsisakyti ir į namus. Neužmirškite! Geras maistas ir malonus patarnavimas tik Lietuvių Namų valgykloje. Užteikite ir įsitikinsite. Pietūs nuo 10½ ligi 1½ val. Vakarienė nuo 6 ligi 8 val. vakaro.

Laikas „Lietuvio“ Redakcijai.

Sveikas Pietų Amerikos lietuvių jaunime su 1936 met.

Lietuvos Vytauto Didžiojo Universiteto studentija, susibūrusi į V. D. U. Akademiją DULR Skyrių su dideliu malonumu prisiminusi Pasaulio Lietuvių Kongreso progą Jūsų atstovų apsilankymo pas mus, iš savo puikios, gėlių, gintaro dainų šalies — Lietuvos siunčiame Jums nuširdžiausias sveikinimus kiekvienai lietuviutei ir kiekvienam lietuviui atskirai.

Sveikiname Jus lietuvis ir lietuvių moksleiviai visų Pietų Amerikos Valstybių įvairiose mokyklose, Kan. Tumo Vaižganto, Prez. A. Smetonos — Argentinoje, D. L. K. Vytauto, Dr. V. Kudirkos, Dr. J. Basanavičiaus, Vysk. M. Valančiaus — Brazilijoje ir Dr. J. Basanavičiaus v. Urugvajuje lietuvių mokslo įstaigose.

Sveikiname Jus lietuvių jaunimo organizacijų narės ir nariai Jus garbingos organizacijų Valdybos ir Vadai su Kalėdomis ir naujais 1936 metais.

Mes linkime Jums visioms Kalėdų ir N. Metų progomis tokios kloties, kokią mūsų studentiška širdis linkėti gali! Kartu norime mes su jumis arčiau susipažinti, susirašinėti laiškais, pasikeisti ti albomais ir p. Su jumis, mažieji P. Amerikos tautiečiai lietuviui nori susirašinėti visa, Jūsų tėvelių gimtojo krašto, — Lietuvos s moksleivija.

Mums gaila, kad Jūsų daugelis nesėdite namų savo tikrąjį antrąjį tėvų kraštą Lietuvą. Tad, šia proza kviečiame visus P. Amerikos lietuviutes ir lietuvis atsimenčiai 1936 m. vasarai atplaukti į Lietuvą savo gimtojo krašto ir mus aplankyti.

Jus gerbiams

Akademinio DULR Skyriaus

Pirminiu. M. Ruseckas.

Sekret. E. Dauknytė.

Jau užrašomi vaikai į lietuviu mokyklas.

Jau užrašinėjami vaikai į Vysk. Mot. Valančiaus mokyklą, kuri veikia Bom Retire Lietuvių Namuose, rua Bandeirantes 92. Tėvų prašome pasiskubinti užrašyti savo vaikučius.

Mokyklos Vedėjas.

Pranešama Mokos rajono lietuvių žiniai, kad jau prasidėjo užrašinėjimas mokyklinio amžiaus vaikų į D-ro V. Kudirkos mokyklą. Mokslas prasideda vasario 1 d. Tėvų prašome pasiskubinti. Vaikus užregistruoti galima net kur riuo laiku mokykloje pas mokyklos vedėją.

Mokyklos Vedėjas.

VILTIEČIU ŽINIAI.

Šio pranešama «Vilties» S-gos B. Retiro skyriaus nariams, kad š. m. sausio mėn. 22 d. (trečiadienį) 7.30 val. vak. yra šaukiamas šio skyriaus metinis narių susirinkimas. Susirinkime bus svarstomi labai svarbūs klausimai: kaip metinės apyskaitos priimimas, valdybos rinkimas ir kit.

Taip pat p. St. Puišys skaitys labai įdomią paskaitą. Todėl visi nariai privalo būtina dalyvauti. Kviečiami ir prijuociantieji

Valdyba.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

POLICIJA SURADO LUIZ CARLOS PRESTES ARCHYVĄ.

Rio de Janeiro policija susekė slapta Luiz Carlos Prestes archyvą, kuriame rasta daug svarbių dokumentų. Kaip žinome, Luiz Carlos Prestes yra Brazilijos komunistų vadas. Komunistų sukilimas Brazilijoje irgi buvo ruošiamas Prestes ir jo sėbrų iniciatyva, kuriam visus direktyvus davinėjęs Maskvos Kominternas. Policijai taip pat pavyko susekti slaptos generolo Miguel Costa laiškus. rašytus L. C. Prestes'ui. Gen. Miguel Costa irgi suimtas.

PROTESTUOJA PRIEŠ MOKESČIU PAKELIMĄ.

Brazilijos prekybininkai ir pramonikai protestuoja prieš vnyiausybės nutartimą pakelti valstybinius mokesnius. Buvo pasklidę gandai, kad São Paulo komercijos įstaigos susreikus ir užsirdarys kelioms dienoms. Šmet įvairūs valstybiniai ir savivaldybių mokesniai žymiai pakelti, dėl ko pradėjo kilti nekurių pramonės gaminių kainos.

RUOŠIAMASI KARNAVALUI.

Būsimam karnavalui jau smarkiai ruošiamasi. Laikraščiai rašo kad šmet karnavalas busias dar šaunesnis, kaip praicitas metais. Brazilijos karnavaliu išleidžiama milijonikos pinigų sumos. Miestoose ir miesteliuose yra ištisia eilė įvairių karnavalo organizacijų.

NORIMA TIESTI NAUJĄ PLENTĄ.

Iš Rio de Janeiro pranešama, kad projektuojama tiesti naują plentą tarp Rio de Janeiro ir Bahia. Prie naujo plento statybos galės gauti darbo net keletas tūkstančių darbininkų. Piento tiestimo darbus manoma pradėti dar šiais metais.

— Paskutiniu laiku buvo susikivirčiusios Rio Grande do Sul estado politinės partijos. Dabar pranešama, kad visos didžiosios politinės partijos susitarė.

— Respublikos prezidentas pasirašė dekretą, kuriuo išstremiami iš Brazilijos teritorijos, kaip priešvalstybiniai gaivalai, penki lenkai, vienas rusas ir šeši cumunai. Tremiamųjų tarpo lietuviu nėra nei vieno.

Dėmėsio

FELČERIS I. GARLO

Trumpiausiu laiku pagydau užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžirėjimas ir adatos veltui. Priimu visoms dienomis bile kokia valandą.

VILLA ZELINA.

Rua Quatorze, Nr. 9.

Bonde nuo Largo da Sē N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

Pranešame visiems gerb. mūsų skaitytojams, kurie yra atsilike už prenumeratą, kad nuo sausio 15 dienos laikraščio siuntinėjimą sustabdysime. Jei nebus su Administracija atsiskaityta arba susitarta žodžiu bei raštu dėl tolmesnio laikraščio siuntinėjimo. Taigi, prašome visus Gerb. Skaitytojus pasiskubinti atsilyginti už prenumeratą.

«Lietuvio» Administracija.